

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DgnSDhOvQ4z7_t-110lbQ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΕΜΠΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση W.S κατά Ελλάδος
(Προσφυγή υπ' αριθ. 65275/19)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

23 Μαΐου 2024

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Ενδέχεται να υποβληθεί σε συντακτική αναθεώρηση.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

Στην υπόθεση W.S κατά Ελλάδος,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πέμπτο Τμήμα), που συνεδριάζει ως επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Stéphanie Mourou-Vikström, *Πρόεδρο,*

Lado Chanturia,

Mattias Guyomar, *Δικαστές*

και την Sophie Piquet, *Αναπληρώτρια Γραμματέα τμήματος*

Λαμβάνοντας υπόψη:

την προσφυγή (υπ'αριθ. 65275/19) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και κατά την οποία ο Αφγανός υπήκοος, κ. W.S («ο προσφεύγων»), γεννηθείς το 2003 και εκπροσωπούμενος από την κα Ν. Γεωργίου, δικηγόρο Αθηνών, προσέφυγε στο Δικαστήριο την 27^α Δεκεμβρίου 2019 βάσει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»),

την απόφαση να τεθεί η προσφυγή υπόψη της ελληνικής κυβέρνησης («η Κυβέρνηση») εκπροσωπούμενης από τις αντιπροσώπους της, κα Νίκη Μαριόλη και Σ. Παπαιωάννου, Παρέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

την απόφαση να μην αποκαλυφθεί η ταυτότητα της προσφεύγουσας (Άρθρο 47 § 4 του Κανονισμού του Δικαστηρίου («ο Κανονισμός»),

το προσωρινό μέτρο που υποβλήθηκε στην εναγόμενη κυβέρνηση δυνάμει του άρθρου 39 του κανονισμού,

τις παρατηρήσεις των μερών,

Μετά από συζήτηση εν συμβουλίω την 18^η Απριλίου 2024,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση η οποία ελήφθη την ίδια ημερομηνία:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1.Η προσφυγή αφορά κυρίως τις συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα του αιτούντος, ασυνόδευτου ανηλίκου και αιτούντος διεθνή προστασία, καθώς και τις συνθήκες παραμονής του σε αστυνομικά τμήματα όπου είχε τεθεί υπό καθεστώς «προστατευτικής κράτησης». Αφορά επίσης την επεξεργασία του αιτήματος οικογενειακής επανένωσης του προσφεύγοντος από τις αρχές.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DgnSDhOvQ4z7_t-110lbQ

I. ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

2. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι έφτασε στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2019. Από τα έγγραφα που προσκομίζει φαίνεται ότι στις 15 Οκτωβρίου 2019, η ΜΚΟ «Forge for Humanity» ενημέρωσε τις αρμόδιες αρχές μέσω email ότι ο προσφεύγων ήταν ασυνόδευτος ανήλικος που ήθελε να υποβάλει αίτηση για διεθνή προστασία. Στις 17 Δεκεμβρίου 2019, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου Πειραιά. Την ίδια μέρα, επικοινωνήσε επίσης με την Εθνική Υπηρεσία Κοινωνικής Αλληλεγγύης για να βρεθεί κατάλυμα για τον προσφεύγοντα. Σύμφωνα με τα έγγραφα του φακέλου, η EqualRights Beyond Borders έστειλε επιστολή με e-mail στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου Πειραιά την ίδια μέρα, ζητώντας στέγαση για τον προσφεύγοντα (σημειώνοντας ότι ήταν άστεγος) καθώς και διορισμό νόμιμου κηδεμόνα. Τους ενημέρωσαν επίσης ότι ο προσφεύγων επιθυμούσε να επωφεληθεί από την οικογενειακή επανένωση με τον θείο του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στις 19 Δεκεμβρίου 2019, το αίτημά του για οικογενειακή επανένωση στάλθηκε στη μονάδα «Δουβλίνο» της Υπηρεσίας Ασύλου.

3. Αφού παραπέμφθηκε, το Δικαστήριο, στις 30 Δεκεμβρίου 2019, αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κανονισμού του, να υποδείξει στις ελληνικές αρχές τη μεταφορά του προσφεύγοντος σε κατάλυμα που να προσφέρει, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή του, συνθήκες υποδοχής συμβατές με το άρθρο 3. της Σύμβασης.

4. Στις 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων επικοινωνήσε με την εκπρόσωπο του προσφεύγοντος για να την ενημερώσει ότι έπρεπε να παρουσιαστεί στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα της περιοχής όπου βρισκόταν. Στις 5 Ιανουαρίου 2020, ο προσφεύγων παρουσιάστηκε στο αστυνομικό τμήμα Ομόνοιας προτού μεταφερθεί στο αστυνομικό τμήμα Κολωνού, όπου τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση μέχρι τις 22 Ιανουαρίου 2020. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο προσφεύγων διαγνώστηκε ότι έπασχε από ψώρα και συνταγογραφήθηκε φαρμακευτική αγωγή.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

5. Στις 17 Ιανουαρίου 2020, ενώ ο προσφεύγων βρισκόταν ακόμη υπό αστυνομική κράτηση, έστειλε στο Δικαστήριο νέο προσωρινό αίτημα βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού, τονίζοντας, ειδικότερα, ότι είχε διαπράξει απόπειρα αυτοκτονίας κατά τη διάρκεια της κράτησής του. Την ίδια μέρα, το Δικαστήριο αποφάσισε να δώσει εντολή στην ελληνική κυβέρνηση να λάβει όλα τα μέτρα που είναι πιθανό να εγγυηθούν στον προσφεύγοντα την κατάλληλη ιατρική και ψυχιατρική βοήθεια και να διασφαλίσει ότι θα φιλοξενηθεί σε περιβάλλον συμβατό με την κατάσταση της υγείας του.

6. Από τα έγγραφα που προσκόμισε η Κυβέρνηση προκύπτει ότι στις 20 Ιανουαρίου 2020, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων εξέτασε το ενδεχόμενο μεταφοράς του προσφεύγοντος σε νοσοκομείο. Ωστόσο, μια τέτοια μεταφορά απορρίφθηκε λόγω της μεταδοτικής ψώρας από την οποία έπασχε ο προσφεύγων. Την ίδια ημέρα, ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος ενημερώθηκε από τις αρχές για μια θέση μετάβασης που ήταν διαθέσιμη για τον προσφεύγοντα. Ωστόσο, συμφωνήθηκε μεταξύ τους ότι ο ενδιαφερόμενος δεν θα μεταφερόταν εκεί αλλά θα τοποθετούνταν απευθείας σε δομή φιλοξενίας.

7. Στις 23 Ιανουαρίου 2020 ο προσφεύγων μετατέθηκε στη δομή φιλοξενίας «ΟΙΝΟΗ».

8. Όσον αφορά το αίτημα του προσφεύγοντος για οικογενειακή επανένωση με τον θείο του, στις 3 Μαρτίου 2020, η μονάδα «Δουβλίνο» της Υπηρεσίας Ασύλου το διαβίβασε, συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα έγγραφα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τον Κανονισμό του Δουβλίνου. Κατά την υποβολή των παρατηρήσεων της κυβέρνησης, οι ελληνικές αρχές είχαν προβλέψει τις δύο περιπτώσεις της απάντησης που αναμενόταν από τις αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, δηλαδή μια ευνοϊκή ή δυσμενή απάντηση στο εν λόγω αίτημα, προκειμένου να προχωρήσουν αναλόγως στην εξέταση του αίτησης του προσφεύγοντος για διεθνή προστασία.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

II. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

A. Η εκδοχή του προσφεύγοντος

9. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι από τον Οκτώβριο 2019 έως τις 23 Ιανουαρίου 2020, ημερομηνία κατά την οποία μετατέθηκε στη δομή φιλοξενίας «ΟΙΝΟΗ», υποβλήθηκε σε απελπιστικές συνθήκες, πολύ αγχωτικές και ακατάλληλες για την προσωπική του κατάσταση.

10. Ισχυρίζεται ειδικότερα ότι, από την άφιξή του στην Ελλάδα έως τις 5 Ιανουαρίου 2020, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση, δεν είχε πρόσβαση σε ασφαλή και κατάλληλη στέγαση. Ισχυρίζεται, σχετικά, ιδίως ότι αναγκάστηκε να μείνει άστεγος στην Αθήνα και ότι στεγάστηκε για σχεδόν δύο μήνες σε διαμέρισμα ομοεθνών του. Ισχυρίζεται επίσης ότι δεν μπορούσε να καλύψει τις βασικές του ανάγκες αφού δεν είχε φαγητό, ρούχα, φάρμακα, υπνόσακο ή ούτε και κουβέρτες για να περάσει τη νύχτα και ότι δεν είχε πρόσβαση ούτε στην τουαλέτα ούτε στο ντους.

11. Ο προσφεύγων δηλώνει ότι ανέπτυξε ψυχολογικές διαταραχές και ένιωθε φόβο και αβεβαιότητα λόγω των συνθηκών υποδοχής του στην Ελλάδα.

12. Παρατηρεί επίσης ότι, παρά το ανήλικό της ηλικίας του, δεν ελήφθη κανένα μέτρο κηδεμονίας προς το συμφέρον του.

13. Τέλος, υποστηρίζει ότι, δεδομένης της ιδιότητάς του ως ασυνόδευτου ανηλίκου αιτούντος άσυλο, ανήκε στην «κατηγορία των πιο ευάλωτων μελών της κοινωνίας» και ότι κατά συνέπεια η μεταχείριση που του έδωσαν οι αρχές, συμπεριλαμβανομένης της διαβίωσης χωρίς στέγη και κηδεμονία, ήταν απάνθρωπη και εξευτελιστική.

14. Όσον αφορά την περίοδο από τις 5 Ιανουαρίου έως τις 22 Ιανουαρίου 2020, κατά την οποία ο προσφεύγων τέθηκε υπό κράτηση από την αστυνομία, ισχυρίζεται ότι είχε υποβληθεί σε καταστροφικές για αυτόν συνθήκες. Ισχυρίζεται ειδικότερα ότι κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο αστυνομικό τμήμα Κολωνού ήταν απομονωμένος από τον έξω κόσμο, χωρίς πρόσβαση σε αυλή ή χώρο αναψυχής και αναγκάστηκε να παραμείνει εντός του αστυνομικού τμήματος, γεγονός που τον έκανε να νιώθει απομονωμένος και εξαιρετικά πιεσμένος. Σημειώνει ότι υπήρχε παντελής έλλειψη διεργημένων, ψυχοκοινωνικής και ιατρικής βοήθειας καθώς και νομικής

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

βοήθειας. Ισχυρίζεται επίσης ότι λόγω των συνθηκών υπό τις οποίες κρατούνταν στο αστυνομικό τμήμα Κολωνού και της ψυχικής δυσφορίας που του προκάλεσαν, έκανε απόπειρα αυτοκτονίας. Ωστόσο, την επομένη του περιστατικού, βρέθηκε δεμένος με χειροπέδες μαζί με άλλους δύο ανήλικους να περιμένουν να νοσηλευτούν.

B. Η εκδοχή της κυβέρνησης

15. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι οι αρχές είχαν λάβει επαρκή μέτρα για να παράσχουν στον προσφεύγοντα κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και προστασία.

16. Ισχυρίζεται ειδικότερα ότι, κατά την περίοδο κατά την οποία ο προσφεύγων τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση στο αστυνομικό τμήμα Κολωνού, επωφελήθηκε από προσωρινή στέγαση σε ασφαλές περιβάλλον, σχεδιασμένο για να φιλοξενεί ασυνόδευτους ανήλικους. Υπήρχε πρόσβαση σε κατάλληλες συνθήκες υγιεινής, ιατρική περίθαλψη και τροφή. Είχε επίσης ελεύθερη επαφή με τους δικηγόρους και τους συγγενείς του και μπορούσε να δέχεται επισκέψεις από ΜΚΟ, ψυχολόγους και άλλους ενδιαφερόμενους διεθνείς οργανισμούς. Ο προσφεύγων έλαβε ιατρικές συμβουλές και ειδική θεραπεία κατάλληλη για τη λοιμώδη νόσο του. Μετά τον αυτοτραυματισμό του προσφεύγοντος, έλαβε αμέσως τις πρώτες βοήθειες.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

I. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

A. Επί του παραδεκτού

1. Παρατηρήσεις των διαδίκων

17. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στο ότι ο προσφεύγων δεν έχει την ιδιότητα θύματος. Ισχυρίζεται, ειδικότερα, ότι μόλις οι αρχές ενημερώθηκαν για την κατάσταση του προσφεύγοντος, αντέδρασαν αμέσως και του παραχωρήθηκε κατάλυμα το συντομότερο δυνατό. Θεωρεί επίσης ότι το γεγονός ότι ο προσφεύγων τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση ήταν εγγύηση για την ασφάλειά του. Η κυβέρνηση υποστηρίζει περαιτέρω ότι τα εσωτερικά ένδικα μέσα δεν έχουν εξαντληθεί. Υποστηρίζει ότι ο

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

προσφεύγων θα μπορούσε να έχει υποβάλει γραπτή αίτηση στον Εισαγγελέα Ανηλίκων με την ιδιότητά του ως προσωρινού κηδεμόνα των ανηλίκων. Η Κυβέρνηση θεωρεί επίσης ότι η καταγγελία του προσφεύγοντος είναι προδήλως αβάσιμη. Υποστηρίζει, λοιπόν, ότι οι αρχές κινητοποιήθηκαν άμεσα για να τον εντοπίσουν, να τον προστατεύσουν και να του βρουν κατάλυμα, ενώ τόνισε ότι έπρεπε να μείνει στο αστυνομικό τμήμα μέχρι να θεραπευτεί από τη λοιμώδη νόσο από την οποία έπασχε.

18. Ο προσφεύγων απαντά ότι έχει την ιδιότητα του θύματος δεδομένων των καταστροφικών συνθηκών διαβίωσής του από την άφιξή του στην Ελλάδα μέχρι την τοποθέτησή του σε κέντρο φιλοξενίας. Σχετικά με την ένσταση περί μη εξάντλησης τω εσωτερικών ενδίκων μέσων, ο προσφεύγων αντιτείνει πως ο εισαγγελέας ενημερώθηκε ή έπρεπε να είχε ενημερωθεί για την κατάστασή του κατά τη στιγμή της καταχώρισης της αίτησής του για διεθνή προστασία και αναφέρει ότι άλλου είδους έγγραφη καταγγελία δεν προβλέπεται από το νόμο ούτε διατίθεται *de facto*. Σημειώνει επίσης ότι οι συνθήκες διαβίωσής του ήταν άθλιες δεδομένης της περιόδου κατά την οποία έμεινε άστεγος καθώς και κατά την περίοδο της αστυνομικής του κράτησης, κάτι που δεν μπορούσε να δικαιολογηθεί για ιατρικούς λόγους.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

19. Κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, οι αντιρρήσεις της Κυβέρνησης που βασίζονται στην έλλειψη ιδιότητας του θύματος και στην προφανή αβασιμότητα της καταγγελίας του προσφεύγοντος εμπίπτουν στο πεδίο της εξέτασης της ουσίας της καταγγελίας που διατυπώνεται σύμφωνα με το Άρθρο 3 της Σύμβασης. Ως εκ τούτου, αποφασίζει να συνενώσει τις ενστάσεις αυτές επί της ουσίας.

20. Όσον αφορά τη μη εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσων, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η Κυβέρνηση δεν έχει παράσχει παραδείγματα δικαστικών αποφάσεων που να αποδεικνύουν ότι τα ενδιαφερόμενα άτομα θα είχαν λάβει την κατάλληλη ανακούφιση για την πιθανή παραβίαση που μπορεί να έχουν υποστεί σε παρόμοιες καταστάσεις (βλ. Ελλάδα [CTE], αρ. 55363/19, 4 Απριλίου 2023, §§ 24-25).

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

21. Σημειώνοντας ότι αυτή η καταγγελία δεν είναι προδήλως αβάσιμη ή απαράδεκτη για οποιονδήποτε άλλο λόγο που αναφέρεται στο άρθρο 35 της Σύμβασης, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Παρατηρήσεις των διαδίκων

22. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το Άρθρο 3 της Σύμβασης παραβιάστηκε λόγω των ανεπαρκών συνθηκών διαβίωσής του από τις 15 Οκτωβρίου 2019 έως τις 23 Ιανουαρίου 2020. Καταγγέλλει ιδιαίτερα την έλλειψη σταθερής στέγης και βασικών υλικών αγαθών, καθώς και την απουσία μόνιμης εποπτείας από τις εσωτερικές αρχές πάνω του. Καταγγέλλει επίσης τις συνθήκες κράτησής του όταν τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση από τις αρχές, γεγονός που του προκάλεσε τρομερή σωματική και ψυχική στενοχώρια, όπως αποδεικνύεται από την απόπειρα αυτοκτονίας του.

23. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι, παρά τις ακραίες δυσκολίες που προκλήθηκαν από τον αυξανόμενο αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων που εισέρχονταν παράτυπα στη χώρα κατά τον κρίσιμο χρόνο, οι αρχές ανέλαβαν άμεσα μέτρα για να τοποθετήσουν τον προσφεύγοντα σε κατάλληλο κέντρο φιλοξενίας. Σημειώνει περαιτέρω ότι η κράτηση του προσφεύγοντος ήταν η μόνη λύση που είχε στη διάθεσή της, στο πλαίσιο αυτό, που του επέτρεπε να του παρασχεθούν οι κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και ότι αυτό κράτησε τον απαραίτητο χρόνο μέχρι το τέλος της ιατρικής περίθαλψης που έπρεπε να ακολουθήσει για τη μολυσματική του νόσο. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

24. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι έχει ήδη επισημάνει ότι τα κράτη που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης ροής μεταναστών και αιτούντων άσυλο. Ωστόσο, δεδομένου του απόλυτου χαρακτήρα του άρθρου 3, αυτό δεν μπορεί να απαλλάξει ένα κράτος από τις υποχρεώσεις του ως προς τη διάταξη αυτή (M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας [GC], αρ. 30696/09, § 223, ΕΣΔΑ 2011).

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DyNSDhOvQ4z7_t-110IbQ

25. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι έχει ήδη εξετάσει τις συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα των αιτούντων άσυλο που είχαν αφεθεί μόνοι τους και είχαν ζήσει για πολλούς μήνες σε κατάσταση ακραίας στέρησης (M.S.S., προαναφερθείσα, §§ 263-264, Rahimi κατά Ελλάδος 8687/08, §§92- 94, 5 Απριλίου 2011 και Al. K. κατά Ελλάδος, αρ. 63542/11, §§ 59 και 62, 11 Δεκεμβρίου 2014).

26. Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει περαιτέρω ότι χρειάστηκε ήδη να εξετάσει, σε αρκετές περιπτώσεις, υποθέσεις που σχετίζονται με τις συνθήκες κράτησης ασυνόδευτων ανηλίκων που ζητούν άσυλο που έχουν τεθεί σε «προστατευτική κράτηση» σε αστυνομικά τμήματα στην Ελλάδα (Sh. D. Και λοιποί κατά Ελλάδος, Αυστρίας, Κροατίας, Ουγγαρίας, Βόρειας Μακεδονίας, Σερβίας και Σλοβενίας, αρ. 14165/16, §§ 48-51, 13 Ιουνίου 2019, H.A. και λοιποί κατά Ελλάδος, αρ. 19951/16, §§ 166-170, 28 Φεβρουαρίου 2019).

27. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι αυτές οι σκέψεις είναι σημαντικές στις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης. Σημειώνει, ειδικότερα, ότι οι αρχές ενημερώθηκαν για την ιδιαίτερη κατάσταση του προσφεύγοντος και ειδικότερα για το γεγονός ότι ήταν ασυνόδευτος ανήλικος χωρίς σταθερή στέγαση, χωρίς πρόσβαση σε είδη πρώτης ανάγκης χωρίς μόνιμο νόμιμο κηδεμόνα τουλάχιστον από τις 17 Δεκεμβρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία υπέβαλε την αίτησή του για διεθνή προστασία (βλ. παράγραφο 2 ανωτέρω). Ωστόσο, μόλις στις 23 Ιανουαρίου 2020 ο προσφεύγων τοποθετήθηκε σε δομή φιλοξενίας προσαρμοσμένη στην προσωπική του κατάσταση (παράγραφος 7 ανωτέρω), συνολικά ένα μήνα και επτά ημέρες μετά το αίτημά του. Από τις 17 Δεκεμβρίου 2019 έως τις 4 Ιανουαρίου 2020, ο προσφεύγων αφέθηκε μόνος του, προτού τεθεί, από τις 5 Ιανουαρίου 2020 έως τις 22 Ιανουαρίου 2020, σε «προστατευτική κράτηση» στο αστυνομικό τμήμα (παράγραφος 4 ανωτέρω).

28. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι διαπίστωσε, σε περιπτώσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με αυτά της παρούσας υπόθεσης, παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, λόγω των ανεπαρκών συνθηκών διαβίωσης των ασυνόδευτων ανηλίκων που αφέθηκαν μόνοι τους στην Ελλάδα, καθώς και λόγω των συνθηκών κράτησής τους κατά την τοποθέτησή τους σε «προστατευτική κράτηση» στα αστυνομικά τμήματα (βλ. παραγράφους 25 και 26 αντίστοιχα ανωτέρω).

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

29. Έχοντας εξετάσει όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν παρουσίασε γεγονότα ή επιχειρήματα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα υπόθεση από αυτό στο οποίο κατέληξε στις προαναφερθείσες υποθέσεις.

30. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο απορρίπτει τις αντιρρήσεις της Κυβέρνησης που βασίζονται στην έλλειψη της ιδιότητας του θύματος του προσφεύγοντος και στην προφανή έλλειψη θεμελίωσης για την καταγγελία του προσφεύγοντος και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην παρούσα υπόθεση υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης.

II. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 34 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

31. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η Κυβέρνηση παρέλειψε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει του άρθρου 34 της Σύμβασης μη προσφέροντάς του συνθήκες υποδοχής συμβατές, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου καθεστώτος του, με το άρθρο 3 της Σύμβασης, αγνοώντας τα μέτρα που υπέδειξε στην Κυβέρνηση το Δικαστήριο βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού του.

32. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, μετά την κοινοποίηση των προσωρινών μέτρων του Δικαστηρίου, ελήφθησαν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να προσφερθούν στον προσφεύγοντα οι κατάλληλες συνθήκες υποδοχής σύμφωνα με τις απαιτήσεις που συνδέονται με τη συμμόρφωση με το Άρθρο 34 της Σύμβασης.

33. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτό το μέρος της προσφυγής δεν είναι προδήλως αβάσιμο κατά την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι αυτό δεν προσκρούει σε άλλους λόγους απαραδέκτου. Επομένως, πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

34. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι έχει ήδη αποφανθεί, όσον αφορά το άρθρο 34 της Σύμβασης, σχετικά με τις συνέπειες του γεγονότος ότι η εναγόμενη κυβέρνηση δεν συμμορφώθηκε με τα μέτρα που της είχε υποδείξει το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 39 του Κανονισμού του (Mamatkoulov και Askarov κατά Τουρκίας ([GC], αρ. 46827/99 και 46951/99, §§ 99-129, ΕΣΔΑ 2005-I).

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

35. Πρώτον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, στις 30 Δεκεμβρίου 2019, αποφάσισε, βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού του, να υποδείξει στις ελληνικές αρχές να μεταφέρουν τον προσφεύγοντα σε κατάλυμα που προσφέρει συμβατούς όρους υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιότητά του ως ασυνόδευτου ανηλίκου που ζητά άσυλο και σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης (βλ. παράγραφο 3 ανωτέρω). Σημειώνει ότι, την επόμενη μέρα, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων επικοινωνήσε με τον εκπρόσωπο του προσφεύγοντος, ζητώντας του να παρουσιαστεί, το συντομότερο δυνατόν, στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα. Παρουσιάστηκε στις 5 Ιανουαρίου 2020 και, από την ίδια μέρα, τέθηκε υπό «προστατευτική κράτηση» στο αστυνομικό τμήμα (βλ. παράγραφο 4 ανωτέρω). Δεύτερον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στις 17 Ιανουαρίου 2020, αποφάσισε, βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού του, να υποδείξει στην ελληνική κυβέρνηση ένα νέο προσωρινό μέτρο, ζητώντας της να εγγυηθεί την κατάλληλη ιατρική και ψυχιατρική βοήθεια και να εξασφαλίσει τη στέγαση σε περιβάλλον συμβατό με την κατάσταση της υγείας του (βλ. παράγραφο 5 ανωτέρω). Από τις 20 Ιανουαρίου, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ανέλαβε την κατάσταση του προσφεύγοντος, εξετάζοντας αρχικά τη μεταφορά στο νοσοκομείο και στη συνέχεια σε μεταβατικό χώρο πριν αποφασίσει, στις 23 Ιανουαρίου 2020, να τον τοποθετήσει σε μια δομή φιλοξενίας προσαρμοσμένη στην προσωπική του κατάσταση (βλ. παράγραφο 7 ανωτέρω).

36. Υπό αυτές τις συνθήκες, ενώ σημείωσε ότι τα μέτρα που διατάχθηκαν, βάσει του άρθρου 39 του Κανονισμού του, δεν τέθηκαν αμέσως σε ισχύ, το Δικαστήριο θεωρεί ότι, υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τη δέουσα επιμέλεια που διενεργήθηκε από τις αρμόδιες αρχές, η Ελλάδα έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της βάσει του άρθρου 34 της Σύμβασης.

37. Συμπεραίνει ότι δεν υπήρξε παραβίαση αυτής της διάταξης.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

III. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

38. Επικαλούμενος το Άρθρο 8 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονιέται για την καθυστέρηση από τις αρχές στη διεκπεραίωση της αίτησής του για διεθνή προστασία, η οποία, κατά τη στιγμή της κατάθεσης της αίτησής του ενώπιον του Δικαστηρίου, κινδύνευσε να βλάψει το δικαίωμά του στην οικογενειακή επανένωση με το θείο του στο Ηνωμένο Βασίλειο.

39. Η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τις τυπικές απαιτήσεις για την επεξεργασία των αιτήσεων οικογενειακής επανένωσης συνοψίστηκε στην υπόθεση Μ.Α. κατά Δανίας [GC], αρ. 6697/18, §§ 137-139, 9 Ιουλίου 2021.

40. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι το αίτημα του προσφεύγοντος για οικογενειακή επανένωση διαβιβάστηκε στη μονάδα «Δουβλίνο» της Υπηρεσίας Ασύλου στις 19 Δεκεμβρίου 2019, δηλαδή δύο ημέρες μετά την επίσημη καταχώριση του αιτήματός του για διεθνή προστασία στις αρχές (βλ 2 παραπάνω). Το Συνέδριο παρατηρεί ότι στις 3 Μαρτίου 2020, αυτή η μονάδα το είχε διαβιβάσει, συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα έγγραφα, στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τον κανονισμό του Δουβλίνου (βλ. παράγραφο 8 ανωτέρω).

41. Κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, η διαδικασία σχετικά με το αίτημα του προσφεύγοντος για οικογενειακή επανένωση εξετάστηκε αποτελεσματικά και εκτελέστηκε από τις ελληνικές αρχές (σημεία 2 και 8 ανωτέρω). Επομένως, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο κίνδυνος που εξέφρασε ο προσφεύγων να στερηθεί το δικαίωμά του στην οικογενειακή επανένωση λόγω της καθυστέρησης από τις αρχές στη διεκπεραίωση της αίτησής του για διεθνή προστασία δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένος ώστε να συμπεράνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 του Σύμβαση. Επομένως, η καταγγελία που βασίζεται στο Άρθρο 8 της Σύμβασης είναι, σε αυτόν τον βαθμό, προδήλως αβάσιμη και ότι πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DynSDhOvQ4z7_t-110lbQ

42. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το Άρθρο 28 § 2 της Σύμβασης, αυτή η απόφαση είναι οριστική. Επομένως, το προσωρινό μέτρο που αναφέρθηκε προηγουμένως στο πλαίσιο της αίτησης που κατατέθηκε στην παρούσα υπόθεση δεν είναι πλέον απαραίτητο.

IV. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

43. Ο προσφεύγων αξιώνει 10.000 ευρώ για ηθική βλάβη. Δεν διεκδικεί έξοδα και δαπάνες.

44. Η Κυβέρνηση θεώρησε ότι το ποσό που αξιώθηκε από τον προσφεύγοντα ήταν υπερβολικό και αδικαιολόγητο και ότι η διαπίστωση παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

45. Το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα το ποσό των 5.000 ευρώ για οποιαδήποτε ηθική βλάβη, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Αποφασίζει να συνεκτιμήσει επί της ουσίας τις προδικαστικές ενστάσεις σχετικά με την έλλειψη ιδιότητας θύματος και την πρόδηλη έλλειψη βασιμότητας της καταγγελίας του προσφεύγοντος και να τις απορρίψει.

2. Κηρύσσει παραδεκτές τις καταγγελίες σχετικά με τα άρθρα 3 και 34 της Σύμβασης και το υπόλοιπο της προσφυγής απαράδεκτο.

3. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης.

4. Κρίνει ότι δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 34 της Σύμβασης.

5. Αποφαίνεται

(α) ότι το εναγόμενο κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, το ποσό των 5.000 ευρώ (πέντε χιλιάδες ευρώ), συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται στο ποσό αυτό ως φόρος, για ηθική βλάβη·

β) ότι από τη λήξη της εν λόγω περιόδου και μέχρι την πληρωμή, το ποσό αυτό θα προσauζάνεται με απλό επιτόκιο με συντελεστή ίσο με αυτό της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που ισχύει κατά την περίοδο αυτή, προσauξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μοναδικός σειριακός αριθμός: _DgnSDhOvQ4z7_t-110lbQ

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε γραπτώς την 23^η Μαΐου 2023, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

Υπογραφή

Sophie Piquet

Αναπληρώτρια Γραμματέας

Υπογραφή

Stéphanie Mourou-Vikström

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό έγγραφο.

Αφροδίτη Μαρίνα Ξύλινου

Πιστοποιημένη Μεταφράστρια Υπουργείου Εξωτερικών, Ελληνική Δημοκρατία

Αρ. μητρώου 098